

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

INTERNAAT BERTHOUTINSTITUUT-KLEIN SEMINARIE TE MECHELEN

Hoofdstructuur onderwijsinternaten

Doorlichtingseenheid 2000001205

Instelling Internaat Berthoutinstituut-Klein Seminarie
Bleekstraat 3 - 2800 MECHELEN

Beleidsverantwoordelijke Dick DE BACKER

Telefoonnummer 015 20 36 88

E-mail internaat@bimsem.be

Website www.bimsem.be

Bestuur VZW KOMO
Molenbergstraat 4 - 2800 MECHELEN

Start- en einddatum doorlichting 04/11/2024 - 07/11/2024

Inspectieteam Hilde QUIX
Eva NAUDTS
Jurn VAN DEN MEERSSCHE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?	6
4	In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding?	8
4.1	De internaatswerking en begeleiding	8
4.2	Het personeelsbeleid en de professionalisering	9
5	Respecteert het onderwijsinternaat de regelgeving?	10
6	Samenvatting	11
6.1	In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?	11
6.2	In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat kwaliteitsvol onderwijs?	11
6.2.1	De internaatswerking en begeleiding	11
6.2.2	Het personeelsbeleid en de professionalisering	12
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	13
8	BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID	14

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de internaatswerking en begeleiding, het personeelsbeleid en de professionalisering?
2. In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert het de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het onderwijsinternaat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader voor Internaatskwaliteit (RiK). Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het onderwijsinternaat aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze het onderwijsinternaat stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het RiK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RiK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor internaatskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij internen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van het onderwijsinternaat of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het onderwijsinternaat of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van internaatskwaliteit.
- De praktijk kan andere onderwijsinternaten inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het onderwijsinternaat.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het onderwijsinternaat in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het onderwijsinternaat niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het onderwijsinternaat zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het onderwijsinternaat gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het onderwijsinternaat kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het onderwijsinternaat aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het onderwijsinternaat ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het onderwijsinternaat een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het onderwijsinternaat bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid Internaat Berthoutinstituut-Klein Seminarie (doorlichtingseenheid 2000001205). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende onderwijsinternaten:

- Internaat Berthoutinst-Klein Seminarie 1 (123919)
- Internaat Berthoutinst-Klein Seminarie 2 (102434).

3 In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	Het onderwijsinternaat weet hoe het de internaatswerking en de begeleiding wil vormgeven en wat het met de begeleiding wil bereiken. Die visie is gebaseerd op de internaatseigen ontwikkelingsdoelen en afgestemd op de input en de context. Ze respecteert de regelgeving en waarborgt de toegang tot het onderwijsinternaat in overeenstemming met de rechten van elk kind en elke jongere. Het onderwijsinternaat beschikt over een doordachte strategie op korte en lange termijn om de visie te realiseren. Het Referentiekader voor internaatskwaliteit (RiK) is daarbij richtinggevend. Dankzij de link met de ontwikkelingsdoelen vindt die visie breed en zichtbaar ingang in de internaatswerking en begeleiding. Het onderwijsinternaat stuurt de visie bij waar nodig.
Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING	Het onderwijsinternaat ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Het neemt tal van initiatieven om de betrokkenheid van internen en ouders te vergroten. Het versterkt de werking van de internenraad, door deze te koppelen aan de ontwikkelingsdoelen. Het onderwijsinternaat gaat actief op zoek naar samenwerkingen en staat open voor externe vragen en verwachtingen. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerkingen met vzw Emmaüs en KV Mechelen. Het onderwijsinternaat voert een transparant financieel en materieel beleid. Het werkt samen met ouders of opvoedingsverantwoordelijke en externe partners om de internaatswerking en de begeleiding te versterken. De structurele samenwerking met het Berthoutinstituut-Klein Seminarie zorgt voor een gedifferentieerde aanpak in de studiebegeleiding en de zorg voor de internen. Het onderwijsinternaat communiceert voldoende laagdrempelig, frequent, transparant en doelgericht over de werking met internen en externe belanghebbenden.
Pedagogisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	Het onderwijsinternaat geeft de internaatswerking en begeleiding en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken. Het pedagogisch beleid krijgt vorm vanuit het RiK. Daardoor ontstaat een duidelijke samenhang tussen de verschillende aspecten van de internaatswerking en begeleiding. Het onderwijsinternaat ondersteunt de teamleden. Deze ondersteuning is gericht op het bewaken van de samenhang tussen de verschillende afspraken en maatregelen enerzijds, en het welbevinden en coaching van de teamleden anderzijds.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Het onderwijsinternaat evalueert relevante aspecten van de internaatswerking en begeleiding en de professionalisering systematisch en cyclisch. Het onderwijsinternaat ontwikkelde een systematiek waarbij het de jaarprioriteiten evalueert vanuit het RiK, gekoppeld aan de vooropgestelde doelen en beoogde effecten. Deze systematische en cyclische evaluatie is ook herkenbaar in verschillende aspecten van de internaatswerking en behoort tot de cultuur van het onderwijsinternaat. De manier waarop het onderwijsinternaat zijn kwaliteit cyclisch evalueert, is een voorbeeld van goede praktijk.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING

Het onderwijsinternaat evalueert zijn kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Het betreft bij de evaluatie relevante partners. De bevestigingen en de formele en informele gesprekken met internen, ouders, opvoeders en andere betrokkenen geven waardevolle informatie die de evaluaties verrijkt. Het onderwijsinternaat heeft nadrukkelijk aandacht voor resultaten en effecten bij de internen. De focus op studievoortgang en welbevinden van de internen is het uitgangspunt bij verschillende evaluaties. Dit alles maakt dat de evaluaties betrouwbaar zijn.

Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING

Het onderwijsinternaat heeft zicht op de sterke punten en werkpunten. Het bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Het onderwijsinternaat ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor de werkpunten. Dankzij de cultuur van systematische en cyclische evaluaties, blijft het onderwijsinternaat alert voor het borgen van sterke punten en het verbeteren van werkpunten.

4 In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding?

4.1 De internaatswerking en begeleiding

Werkingsprincipes
VOLGENS DE VERWACHTING

Het internaatsteam handelt doordacht en conform het kostenbeleid en de visie of de afspraken rond inschrijvingen. Met het oog op het creëren van een inclusieve cultuur groeit het internaatsteam om de toenemende diversiteit positief aan te wenden binnen de werking. Het respecteert het recht van elk kind en elke jongere op non-discriminatie. Het erkent de ouders of opvoedingsverantwoordelijke als essentiële partner.

**Beeldvorming en
doelgericht werken**
VOLGENS DE VERWACHTING

Het internaatsteam vormt zich een breed en actueel beeld van de internen. Daarvoor ontwikkelde het internaatsteam onder meer een internenportret. Dit dynamisch instrument brengt het evolutieproces van de intern in kaart en wordt functioneel ingezet in de communicatie met ouders. Het krachtige instrument biedt ook kansen om de internen mee eigenaar te maken van hun persoonlijke groei en ontwikkeling binnen het onderwijsinternaat. Op basis van de beeldvorming stelt het internaatsteam doelen voorop die bijdragen tot de totale ontwikkeling en de studievoortgang van de internen. De doelen zijn afgestemd op de context. Het internaatsteam streeft bij het doelgericht werken naar welbevinden, betrokkenheid en tevredenheid bij de internen.

Begeleidingspraktijk
VOLGENS DE VERWACHTING

Het internaatsteam benut de beeldvorming van de internen om de begeleidingspraktijk vorm te geven. Het betreft de internen bij de keuze van activiteiten. Binnen de vrijetijdsbegeleiding biedt het ruimte voor doelgerichte en toevallige activiteiten. Het internaatsteam heeft daarbij oog voor het evenwicht tussen collectieve en individuele momenten. Het voorziet in een gestructureerde studiebegeleiding. Er is nog groeimarge om de studiebegeleiding verder te optimaliseren door de internen te ondersteunen in het ontwikkelen van een efficiënte studiemethode, de studietijd zinvol in te vullen voor internen met weinig taken of lessen en de internen van bij aanvang zelfsturing en zelfcontrole aan te leren. Het onderwijsinternaat zorgt zowel in de vrije tijd als bij het studeren voor een passende begeleiding. De beschikbare materialen en infrastructuur ondersteunen de organisatie en de uitvoering van (studie)activiteiten.

Leef- en opvoedingsklimaat VOLGENS DE VERWACHTING Het internaatsteam hanteert gepaste interactievaardigheden om de internen te begeleiden. Herstelgericht werken is daarbij een uitgangspunt. Het internaatsteam versterkt de werking door zich te verdiepen in nieuwe autoriteit. Het heeft steeds meer aandacht om de samenwerking en de positieve interacties tussen de internen te stimuleren en te faciliteren. Het internaatsteam respecteert in de beoordeling en de aanpak van verschillende situaties het belang van het kind en de jongere als fundamenteel recht. Het respecteert het recht van elk kind en elke jongere om gehoord te worden en een mening te geven over de zaken die hen aanbelangen. Het internaatsteam geeft deze participatie trapsgewijs vorm vanuit de leefgroepvergaderingen en de internenraad. Het staat in voor de emotionele en fysieke veiligheid en bescherming van de internen.

4.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid VOLGENS DE VERWACHTING Het onderwijsinternaat houdt bij de selectie van teamleden rekening met competenties die de internaatswerking en begeleiding kunnen versterken. Het zet op een opmerkelijke wijze in op de coaching van de teamleden. Hiertoe voert het onder meer functioneringsgesprekken met de teamleden om het eigen functioneren te optimaliseren. Vanuit een respectvolle en waarderende houding organiseert het onderwijsinternaat ook systematisch orthodates en opvoedersvergaderingen waar de teamleden reflecteren over hun aanpak en onderling expertise uitwisselen. De teamleden krijgen feedback die niet alleen op het resultaat, maar ook in groeiende mate doelgericht is. Het onderwijsinternaat voert een transparant, rechtvaardig en stimulerend evaluatiebeleid.

Professionalisering VOLGENS DE VERWACHTING Het onderwijsinternaat heeft onder meer door formele en informele gesprekken en bevragingen een goed zicht op de professionaliseringsnoden van het onderwijsinternaat en de teamleden. Het koppelt professionaliseringsinitiatieven aan de professionaliseringsnoden van de teamleden en aan de prioritaire doelen. Het onderwijsinternaat moedigt professionalisering en levenslang leren aan. Zowel op formele als op informele wijze leiden initiatieven tot expertisedeling en het ontwikkelen en actualiseren van expertise van de teamleden. Die initiatieven hebben een positieve impact op de internaatswerking en begeleiding.

Aanvangsbegeleiding VOLGENS DE VERWACHTING De aanvangsbegeleiding is gericht op integratie in de internaatswerking en begeleiding. Om beginnende teamleden te informeren over de internaatswerking ontwikkelde het onderwijsinternaat een informatierijke startersmap. Beginnende teamleden krijgen regelmatig feedback gericht op de uitvoering van hun kerntaken en krijgen ruimschoots kansen om zich als professional verder te ontwikkelen.

5 Respecteert het onderwijsinternaat de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de internaatswerking en begeleiding, het personeelsbeleid en de professionalisering?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Pedagogisch beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	★
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert het de regelgeving?

6.2.1 De internaatswerking en begeleiding

Werkingsprincipes	●
Beeldvorming en doelgericht werken	●
Begeleidingspraktijk	●
Leef- en opvoedingsklimaat	●

6.2.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid ●

Professionalisering ●

Aanvangsbegeleiding ●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het onderwijsinternaat een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het onderwijsinternaat:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de internaatswerking en begeleiding.
- De kwaliteit borgen van het personeelsbeleid en de professionalisering.

8 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”

DE	Administratieve instellingsnummers
2000001205 - Internaat Berthoutinstituut-Klein Seminarie	102434 (INTERNAAT) (volledig) + 123919 (INTERNAAT) (volledig)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

9 Bleekstraat 3 - 2800 MECHELEN

Het aanbod van de administratieve instellingsnummers die gedeeltelijk behoren tot de doorlichtingseenheid bestaat uit:

102434 - Internaat Berthoutinst-Klein Seminarie 2
123919 - Internaat Berthoutinst-Klein Seminarie 1